

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Naturvårds- och fiskeenheten
Johan Jannert

Beslut
2004-03-12

Diarienummer
511-2310-99

Sida
1(7)

Till
Enligt sändlista

Naturreseptat Strömsholm i Falköpings kommun

Beslut om naturreseptat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

Innehåll

Beslut
Syfte
Föreskrifter för naturreseptatet
Administrativa data
Beskrivning av naturreseptatet
Planeringsbakgrund
Behov av och motiv för skydd
Ärendets handläggning
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1. Beslutscharta
Bilaga 2. Översiktscharta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Hur man överklagar

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att det område, som på bilagd karta (bilaga 1) avgränsats med streckad röd linje, skyddas som naturreservat med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808).

Reservatets namn skall vara **Naturreservatet Strömsholm**.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252), fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3. Skötselplanens övergripande målsättningar och riktlinjer skall gälla utan begränsning i tiden.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- ?? för framtiden bevara och utveckla en naturvetenskapligt värdefull lövskog i anslutning till rinnande vatten.
- ?? bevara och utveckla förutsättningarna för en rik flora och fauna.
- ?? följa upp åtaganden som följer av medlemskapet i den europeiska unionen. Delar av naturreservatet har godkänts av regeringen att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, Natura 2000.

Syftet skall tryggas genom att:

- ?? skogen i huvudsak lämnas till fri utveckling.

Föreskrifter för naturreservatet

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan, bilaga 3.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att använda mark- och vattenområden

Förutom föreskrifter och förbud enligt andra författningar är det inte tillåtet att:

1. Avverka, gallra, röja, plantera eller utföra skogsvårdande åtgärd.
2. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle.
3. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller naturliga eller kemiska växtnäringsämnen.
4. Kalka mark eller vatten.
5. Inplantera djur- eller växtarter.
6. Dika, skyddsdikey, rensa dikey, kulvertera dikey, dämman eller utföra någon åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden.
7. Borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt av något slag.
8. Tippa eller fylla ut med massor, sopor e. dyl.

9. Anordna upplag.
10. Uppföra byggnad eller därmed jämförbar anläggning.
11. Uppföra mast, torn, antenn eller liknande anläggningar.
12. Anlägga mark- eller luftledning.
13. Anlägga väg, parkeringsplats eller stig.
14. Framföra motordrivet fordon.

Åtgärder som anges i den till detta beslut hörande skötselplan får utföras, av naturvårdsförvaltaren eller av den som naturvårdsförvaltaren utser, utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd gällande förvaltning av reservatet

Naturvårdsförvaltaren har rätt att:

1. Märka ut reservatet.
2. Sätta upp informationstavla och anlägga parkering på plats som anges i bifogad skötselplan.
3. Utföra åtgärder enligt till beslutet hörande skötselplan d v s
 - vid behov röja granplantor,
 - röja runt ekar,
 - genomföra undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Naturvårdsförvaltare och förvaltningsuppgifter:

1. Naturvårdsförvaltare är Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Förvaltningen skall ske i samverkan med berörda markägare.
2. Naturreservatet utmärks genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
3. Naturvårdsförvaltningen bedrivs enligt skötselplan som fastställs av Länsstyrelsen, bilaga 3. Skötselplanen skall ligga till grund för naturreservatets skötsel och skall vid uppkommande behov revideras.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar är det inte tillåtet att:

1. Fälla träd och buskar eller på annat sätt skada vegetationen
2. Skada eller ta bort döda träd och vindfällen
3. Framföra motordrivet fordon
4. Cykla
5. Elda
6. Plocka eller samla in kärlväxter, mossor, lavar, insekter och svamp med undantag av bär och matsvamp.

Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken kan Länsstyrelsen i särskilda fall medge undantag från meddelade föreskrifter.

Administrativa data

Namn:	Naturreservatet Strömsholm
Kommun:	Falköping
Areal:	14,8 ha
Fastigheter och ägare:	Långås 1:13, Naturvårdsverket Vistaholm 1:3, Jerker Löfgren
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen i Västra Götaland län

Beskrivning av naturreservatet

Natur- och kulturhistoriska värden

Lidan rinner med starkt strömmande vatten genom reservatet. På båda sidor om ån finns lövsumpskog med ett stort inslag av gammal ask och hassel. Dessutom finns det alkärr och flera gamla vidkroniga ekar. Tillgången på död ved av olika dimensioner och ålder är god. Vegetationen är artrik och ett flertal signalarter av kärlväxter, mossor, lavar och svampar finns i reservatet. Den höga och jämna luftfuktigheten utgör ett gynnsamt klimat för bland annat mossfloran vilken bildar rikliga fällar på de grova trädstammarna. Mängden gamla, döende och döda lövträd utgör värdefulla substrat för fåglar och insekter. Lidan har här flera större och mindre grenar som rinner genom reservatet.

Friluftsliv

Naturreservatet har stor betydelse för växter och djur knutna till, lövskog och rinnande vatten. Området är dock relativt otillgängligt för det rörliga friluftslivet. I området saknas stigar och parkeringsplatser.

Markanvändning

Större delen av reservatet har varit inägomark, huvudsakligen slåtteräng och lövträdsbevuxen betesmark, enligt ekonomiska kartan från 1877-82. På den södra sidan av Lidan, strax öster om gården Strömsholm, låg ett spinneri och i dess anslutning fanns en liten åker.

Bebyggelse och anläggningar

Inom reservatet finns ingen bebyggelse och inga anläggningar.

Planeringsbakgrund

Riksintressen m.m.

Strömsholm är inte av riksintresse varken för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv.

Kommunal översiktsplan

Beslutet är förenligt med översiktsplanen för Falköpings kommun. Beslutet är också förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Internationell betydelse

Regeringen har redovisat delar av reservatsområdet till EG-kommissionen enligt rådets direktiv 92/43 EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (regeringsbeslut 2000). Detta innebär att området sannolikt kommer att ingå i ett europeiskt nätverk av skyddade områden, NATURA 2000.

Behov och motiv för skydd

Strömsholm är en värdefull lövsumpskog i anslutning till Lidan. Det finns en stor mängd gamla grova askar, ekar och hassel. Det finns klibbalkärr med alar av olika ålder. Tillgången på död ved av olika dimensioner och ålder är god. Närheten till Lidan ger området en jämn och hög luftfuktighet vilket utgör en gynnsam miljö för kryptogamer. Flera ovanliga arter av kärlväxter, lavar och mossor finns inom reservatet.

Med hänsyn till områdets höga naturvärden och med hänsyn till reservatets syften kommer pågående markanvändning att försvåras avsevärt och ett reservatsförordnande erfordras.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark samt växt- och djurliv.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Ärendets handläggning

I samband med nyckelbiotopsinventeringarna som genomfördes 1996-97 uppmärksammades naturvärdena i lövskogsområdet vid Vistaholm och Strömsholm. Falköpings kommun genomförde 1998 en inventering av ett urval av värdefulla lövskogar. I kommunens inventering bedömdes området ha höga naturvärden. I samband med en försäljning av gården Strömsholm under 1999, aktualiserades frågan om reservatsbildning. Delarna söder om Lidan köptes in vid detta tillfälle. Under 2003 såldes även fastigheten Vistaholm och med den nya ägaren har en överenskommelse om intrångsersättning träffats. Ytterligare markägare berörs ej av reservatsbildningen.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Falköpings kommun, Skogs- och vårdsstyrelsen och Sveriges geologiska undersökningar. Naturskyddsföreningen Skaraborg, Falbygdens naturskyddsförening och Västergötlands ornitologiska förening har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande. Berörda mark- och sakägare, har samtidigt förelagts att inkomma med eventuella synpunkter på förslaget.

Yttrande har inkommit från Miljönämnden i Falköpings kommun som tillstyrker reservatsbildningen.

Uppllysningar

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge undantag från meddelade föreskrifter. Finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva detta beslut.

Då regeringen med stöd av 7 kap 28 § miljöbalken förklarat reservatet som särskilt bevarandeområde, enligt direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, gäller särskilda regler för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i detta särskilda bevarandeområde. För alla sådana verksamheter eller åtgärder krävs tillstånd, förutom om åtgärden eller verksamheten direkt hänger samman med eller är nödvändig för skötseln och förvaltningen av det särskilda bevarandeområdet. Länsstyrelsen får lämna sådant tillstånd endast om

1. de villkor som anges i 7 kap 28 b § miljöbalken är uppfyllda, eller
2. regeringen givit tillåtelse och de villkor som anges i 7 kap 29 § miljöbalken är uppfyllda.

Ansvarsfördelning vid insektsangrepp eller liknande

Eftersom området i stort skall lämnas till fri utveckling skall vindfällan och stormskadad skog lämnas. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen kommer efter reservatsbildningen att vara statens ansvar.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet se bilaga 4, formulär nr 04.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat och biolog Johan Jannert varit föredragande. I handläggningen har även naturvårdsdirektör Sven Swedberg deltagit samt företrädare för kulturmiljöenheten, Lars Jacobzon, plan- och bostadsenheten, Mehdi Vasiri och rätts- och veterinärenheten, Göran Fjellman.

Göran Bengtsson

Johan Jannert